

EAN firar 10 år i Helsingfors

European Capital of Brain Health

European Academy of Neurology (EAN) tionde kongress, som hölls i Helsingfors, gav deltagarna möjlighet att stärka professionella nätverk och ta del av de senaste framstegen inom neurologi, antingen på plats eller digitalt. Över 9 000 deltagare från 123 länder deltog, varav 7 092 på plats i Finland. Kongressens huvudtema var: Neuromodulation: Framsteg och möjligheter vid neurologiska sjukdomar. Här är en sammanfattning av **Dorota Religa**, överläkare vid Karolinska Universitetssjukhuset och professor vid Karolinska Institutet.

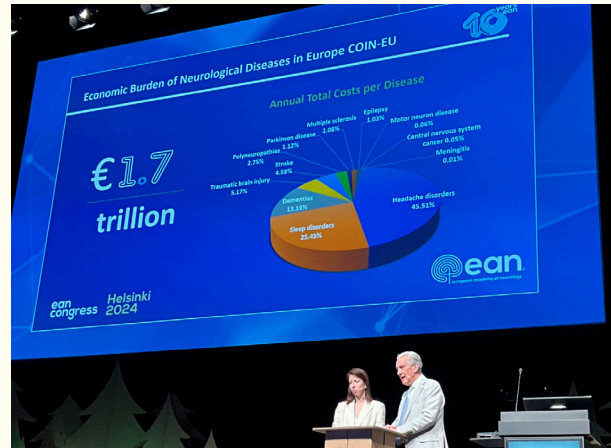
För att uppmärksamma det tionde jubileet arrangerades en multisensorisk upplevelse för de närvarande deltagarna den 29 juni. Dominique Persoone, känd för att utforska kakaons effekt på hjärnan, stod för inslaget. Persoone har tidigare skapat chokladupplevelser på tex Mick Jagers födelsedagsfest, och i Helsingfors fick deltagarna njuta av choklad och stimulera alla sina sinnen. EAN presidenten, professor Paul Boon från Gent, ledde invigningen på uppdrag av EAN styrelse, där han lyfte Brain Health-strategin. Helsingfors har varit European Capital of Brain Health under hela 2024 och har organiserat aktiviteter för alla åldersgrupper.

Neurologisk forskning i Finland

Finland, med sina 5,5 miljoner invånare, är framstående inom neurologi och neurovetenskap. Finska forskare har gjort stora framsteg inom studier av svaga magnetfält i hjärnan, vilket har lett till avancerade avbildningstekniker. Landets unika befolkningshistoria och utmärkta hälsoregister bidrar till framgångarna inom hjärnforskningen.

EAN 2024: Viktiga inslag

Trots att kongressen nu är över, finns alla presentationer tillgängliga on demand via EAN medlemsida. Som tidigare täckte programmet alla neurologiska sjukdo-

Professor Bonn från Universitetet i Gent är president i European Academy of Neurology, och öppnade mötet.

mar, inklusive de ”stora 7”: epilepsi, stroke, huvudvärk, demens, multipel skleros, rörelsesjukdomar och neuromuskulära sjukdomar.

Nya riktlinjer: Framsteg inom autoimmun encefalit

Professor Maarten Titulaer presenterade de senaste riktlinjerna för behandling av autoimmun encefalit (AIE). Viktiga rekommendationer inkluderar:

1. Första linjens immunterapi vid AIE.

I den interaktiva postersessionen presenterades nya data om kolinesterashämmare och epilepsirisk vid Alzheimers sjukdom, baserat på 32 000 patienter från SveDem-registret.

2. Upptrappning till andra linjens behandlingar (rituximab, cyklofosamid) om första behandlingen inte ger resultat.

3. Underhållsbehandling för patienter med hög risk för återfall.

4. Natriumkanalblockerare för kramper, särskilt vid anti-LGI1 AIE.

Medlemmar uppmuntras att delta i arbetsgrupper för utveckling av riktlinjer. Den nya GPG-ordföranden Kristian Steen Frederiksen betonade vikten av medverkan. EAN

Guidelines Workshop gav en detaljerad översikt över processen för riktlinjeutveckling och kommer att hållas igen i Sevilla nästa år.

Brain Challenge: En tävlingsinriktad inlärningsupplevelse

Årets Brain Challenge vanns av ett finskt lag, som tävlade mot ett internationellt lag. Deltagarna fick hantera komplexa neurologiska fall, indelade i fyra kategorier:

1. De där musklerna
2. Allt började med huvudvärk
3. För mycket eller för lite
4. När de skjuter

Denna interaktiva inläring har blivit ett populärt inslag på kongressen. Inspelningar finns tillgängliga on demand, men den direkta upplevelsen går inte att ersätta.

European Journal of Neurology:

Utmärkelser och höjdpunkter

European Journal of Neurology delade ut pris för de bästa artiklarna under kongressens Highlights Session. Dr. Jenna Broman från Helsingfors universitet fick erkännande för sitt arbete om stroke hos unga patienter. Hennes forskning visade att 22,5% av unga strokepatienter upplevde en återkommande händelse inom 10 år.

2024 markerar även European Journal of Neurology's 30-årsjubileum. För att fira detta har en webinarserie lanserats, som pågår under hela året.

Ledarskapsprogram och mentorskap

Mentorskapsprogram kopplar samman neurologer tidigt i sin karriär med ledande experter inom fältet. Under kongressen i Helsingfors leddes mentorskapsworkshopen av Matthieu Perrenoud, David Schreier, Selma Aybek och Irina Vlad. Detta program hjälper nya neurologer att nå sin fulla potential och ger mentorer möjlighet att förbättra sina färdigheter.

Utmaningar för kvinnor inom neurologi

Sedan den första EAN-kongressen har fokus legat på att adressera de utmaningar kvinnor möter inom neurologin. Årets session, ledd av den nya EAN-presidenten Elena Moro, diskuterade mångfald, jämlikhet och inkludering. Moro betonade vikten av kvinnligt ledarskap och uppmuntrade till fler kvinnliga förebilder inom neurologi.

Professor Religa och professor Piehl.

Hallå där, dr Fredrik!

Professor Fredrik Piehl, överläkare, Karolinska Univeristetsjukhuset/Karolinska Institutet har tidigare besökt flera EAN-kongresser.

Ett symposium om multipel skleros (MS) lyfte en kliniskt viktig fråga, nämligen i vilken grad behandlingsdata som genererats med studiepopulationer i medelåldern kan extrapoleras till barn och äldre som insjuknar i MS. Maria Rocca (Milano) och Ludwig Kappos (Basel) redovisade kunskapsläget för pediatric onset MS (POMS) medan Celine Louapre (Paris) och undertecknad talade om den andra änden av spektrumet, late onset MS (LOMS). Sammanfattningsvis kan man säga att POMS kännetecknas av mer intensiv inflammation och mer frekventa skov, men med begränsad risk för handikapputveckling även om magnetkameraundersökning visar på ackumulering av nervskada och global och regional hjärnatrofi. Vid LOMS är situationen den omvända, med mer sparsam inflammation och mer framträdande neurodegeneration och snabbare handikapputveckling. Behandlingsstudier visar också att ålder är en av de starkaste prediktorerna för ett gynnsamt svar på idag tillgängliga terapier. Sammantaget betyder det att det finns risk för underbehandling i POMS och överbehandling i LOMS. Ett viktigt fokus för framtida studier blir att optimera nytta-riskbalansen i dessa två extremer av MS sjukdomen.

Inom andra delar av neuroimmunologin fanns ett fokus på nya behandlingar för autoantikroppsmedierad sjukdom, särskilt myastenia gravis (MG). Hämmare av komplement-systemet har funnits på marknaden i några år, men en helt ny substansklass av läkemedel utgörs av hämmare av neonatal Fc-receptor (FcN). Dessa inhibitorer medför ett slags "endogen plasmaferes", där nedbrytningen av antikroppar av IgG klass påskyndas. Vid MG har flera olika FcN-hämmare visat på kliniskt betydelsefulla effekter och på mötet redovisades också tidiga erfarenheter från användning i klinisk rutin bland annat av Elena Cortés-Vicente (Barcelona) och Andreas Meisel (Berlin). Vikten av individualiserad vård/behandling av MG för att förbättra utfall samt överblick över ett mer dynamiskt terapiarsenal lyftes av bland andra Nils Erik Gilhus (Bergen), Heinz Wiendl (Münster) och John Vissing (Köpenham). Ett gemensamt problem för nya MG terapier är att kostnaden är mycket hög och det finns därför ett fortsatt behov av att studera effekten av alternativa behandlingsmodaliteter, såsom B cellselimination.

Professor Dorota Religa tillsammans med professor Nils Erik Gilhus från Norge.

Presidential Lectures: Högkvalitativa presentationer

Professor Nils Erik Gilhus från Norge höll Moritz Romberg-föreläsningen om individualiserad behandling av myasthenia gravis, där han lyfte fram patientperspektivet med fokus på daglig funktion och livskvalitet.

Professor Britta Engelhardt, chef för Theodor Kocher-institutet i Schweiz, mottog Golgipriset och höll en föreläsning om hjärnbarriärernas roll i immunförsvaret. Hon presenterade också sin egen forskningsresa och de senaste upptäckterna om hur immunceller interagerar med CNS.

Brain Prize-föreläsningen hölls av professor Michael Greenberg från Harvard Medical School, som belyste hur natur och näring samverkar för att forma hjärnans utveckling och plasticitet. Hans forskning har stor betydelse för förståelsen av neurologiska sjukdomar.

Svenska bidrag på EAN 2024

Flera svenska neurologer gjorde framstående presentationer, däribland:

- Christian Antfolk (Lund) om sensorisk feedback i armproteser.
- Torbjörn Tomson (Stockholm) om graviditetsplanering för kvinnor med epilepsi.
- Fredrik Piehl (Stockholm) om behandling av sen debut av multipel skleros.
- Miia Kivipelto (Stockholm) om livsstilsinterventioner och monoklonala antikroppar.

Mina egna forskningsbidrag

I den interaktiva postersessionen presenterades nya data om kolinesterashämmare och epilepsirisk vid Alzheimers sjukdom, baserat på 32 000 patienter från

SveDem-registret. Ingen signifikant koppling mellan kolinesterashämmare och epilepsi hittades, förutom hos patienter i tidigt skede av demens där man sett en minskad risk för epilepsi.

Det hölls även diskussioner om kognitiv svikt och körförmåga, där Sverige presenterade sin metod att undvika åldersrelaterade tester och i stället fokusera på omfattande utvärderingar.

Tournament Winners

Dr. Jari Gool från Nederländerna vann Basic Tournament för sin studie om axonal förlust i vit substans vid narkolepsi typ 1. Dr. Abidemi Otaiku från Storbritannien vann Clinical Tournament för sin forskning om mardrömmar och deras koppling till kognitiv nedgång och demens. Dessa fynd kan bidra till tidig identifiering av individer med risk för demens.

Sammanfattning

EAN 2024 i Helsingfors presenterade de senaste vetenskapliga och kliniska framstegen inom neurologi. Från innovativa föreläsningar till interaktiva evenemang, stärkte kongressen sin roll som en ledande plattform för kunskapsutbyte och professionell utveckling inom neurologi.

Text & bild **DOROTA RELIGA**

Överläkare vid Karolinska Universitetssjukhuset och professor vid Karolinska Institutet.
dorota.religa@ki.se